

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 29 września 2016 r.

Adam Bodnar

V.7014.10.2016.AA

**Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia**

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

W kwietniu bieżącego roku zwróciłem się do Pana Ministra w sprawie dostępu lekarzy do odbywania specjalizacji¹. W wystąpieniu tym przedstawiłem również problem braku podstaw prawnych do zobowiązania podmiotu, który spełnia określone warunki i uzyskał akredytację do szkolenia specjalizacyjnego oraz posiada wolne miejsca szkoleniowe, do przyjęcia lekarza skierowanego do odbywania specjalizacji.

W odpowiedzi na powyższy problem otrzymałem informację², że „istnieje mechanizm w postaci art. 19 f ust. 13 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2015 r. poz. 464 z późn. zm.), który ma zapewnić przyjęcie lekarza skierowanego do odbywania szkolenia specjalizacyjnego przez jednostkę szkolącą posiadającą wolne miejsca szkoleniowe (...)”. Zdaniem Ministerstwa Zdrowia przepis ten pomimo, że nie zobowiązuje jednostki szkolącej wprost do przyjęcia lekarza na specjalizację, jest skutecznym rozwiązaniem, gdyż sankcja odebrania miejsca szkoleniowego jednostce szkolącej znacząco zniechęca daną jednostkę do bezpodstawnej odmowy przyjęcia lekarza na specjalizację. Jak wyjaśnił Pan Minister w piśmie, jednostka szkoląca tracąc miejsce szkoleniowe, traci jednocześnie dodatkowego pracownika, którego kosztów zatrudnienia w przypadku lekarzy rezydentów nie musi pokrywać, a także traci możliwość szkolenia kolejnych lekarzy, zdolnych do uzupełnienia w przyszłości kadry lekarzy w danych specjalnościach. Jednocześnie Pan Minister wyjaśnił, że brak przepisów zobowiązujących jednostki szkolące posiadające wolne miejsca szkoleniowe do przyjęcia lekarza skierowanego do odbycia specjalizacji wynika z faktu, że specjalizacja w trybie rezydenckim, a czasem również w trybie pozarezydenckim, jest realizowana na podstawie

¹ pismo z dnia 25 kwietnia 2016 r. - V.7014.10.2016

² pismo Sekretarza Stanu w MZ z dnia 20 lipca 2016 r. - NSK.842.490.2016.GC

umowy o pracę pomiędzy jednostką szkolącą, a lekarzem odbywającym szkolenie specjalizacyjne, a zatem „zobowiązanie jednostki szkolącej do zawarcia umowy o pracę z lekarzem skierowanym do odbywania szkolenia specjalizacyjnego naruszałoby zasadę swobody nawiązania stosunku pracy wynikającą z art. 11 Kodeksu pracy (...). Z uwagi na powyższe nie można nakazać jednostce szkolącej przyjęcia do pracy lekarza skierowanego do odbycia specjalizacji, można natomiast skutecznie zniechęcić jednostkę szkolącą do odmowy przyjęcia takiego lekarza i takie właśnie zadanie spełnia ww. art. 19 f ust. 13 ustawy”.

W toku badania w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich indywidualnej sprawy dotyczącej odmowy przyjęcia lekarza do kontynuowania specjalizacji, znanej również w Panu Ministrowi³, pojawia się jednak problem nieskuteczności powołanego przez Pana Ministra mechanizmu zniechęcenia jednostki szkolącej do odmowy przyjęcia lekarza na specjalizację. W badanej sprawie, kilkanaście jednostek szkolących odmówiło przyjęcia lekarza na szkolenie, pomimo, iż wojewoda każdorazowo występował do Dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego z wnioskiem o zmniejszenie o jedno miejsce liczby miejsc szkoleniowych w danej jednostce. Z wyjaśnień w tej sprawie uzyskanych na początku sierpnia bieżącego roku⁴ wynika, że powołany mechanizm „stosowany był w okresie 3 lat 4 miesięcy kilkanaście razy, w 10 jednostkach akredytowanych ogólna liczba miejsc szkoleniowych uległa zmniejszeniu o jedno miejsce, natomiast w skali województwa liczbę miejsc szkoleniowych ogółem zmniejszono o 10”. Zastosowanie powyższego mechanizmu nie doprowadziło więc do przyjęcia lekarza na szkolenie celem dokończenia rozpoczętej w 2011 r. specjalizacji.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014, poz. 1648 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ponowne rozważenie powyższego problem oraz podjęcie działań w kierunku stworzenia skutecznego mechanizmu przyjęć lekarzy na szkolenia specjalizacyjne.

Podpis na oryginale

³ pismo z dnia 24 sierpnia 2015 r. Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego MZ do Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego - NSK.B42.567.2015/MA

⁴ pismo z dnia 2 sierpnia 2016 r. Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego – NZVI.9710.3.39.2016